

Економічний RESTART:
підтримка креативного підприємництва
в деокупованих та прифронтових громадах (в бібліотеках)

Рекомендації

для Прилуцької міської центральної бібліотеки
імені Л.Забашти

автори:
Марта Буряк
Тарас Пастущук

В рамках проекту Restart ми відвідали ряд бібліотек в прифронтових та деокупованих територіях України. В кожній бібліотеці ми провели ідеатони разом з працівниками, користувачами бібліотеки та мешканцями міста. Метою цих ідеатонів було подумати над існуючими та можливими функціями бібліотеки, а також попрацювати над імовірними варіантами розвитку бібліотек на майбутнє.

Аналіз потреб користувачів

Бібліотека має значний потенціал стати однією з найважливіших точок тяжіння в місті та задовільнити потреби мешканців міста.

Напрацювання ідеатону дають можливість структурувати певні ідеї та побажання від відвідувачів та користувачів. Учасникам ідеатону було запропоновано означити чого їм бракує в бібліотеці:

(Ми виділили пункти, що на нашу думку є найбільш актуальними та потребують першочергової уваги)

- Комп'ютерна техніка;
- Постійний доступу WiFi;
- Настільне освітлення;
- Лаунж зона;
- Сучасні стелажі та виставковий простір;
- Кав'ярня або місце для приготування кави/чаю;
- Література для підлітків;
- Гуртки для молоді.

Власне частину з оголошених потреб бібліотека закrije за рахунок закуплених матеріалів та техніки в рамках цього проекту.

В подальшому можна глибше аналізувати функціонал бібліотеки в контексті міста, обирати функції на які є найбільший попит і які не можуть бути закриті іншими закладами та інституціями.

Важливо при майбiтніх закупівлях обладнання, техніки та програмного забезпечення чітко розуміти наскільки дійсно є запит від користувачів, звідки фінансуватиметься обслуговування нового обладнання та хто буде займатися цією сферою, організовувати події, супроводжувати користувачів та навчати їх користуванню новою технікою.

Осучаснення інтер'єру

Оновлення меблів та косметичний ремонт могли б осучаснити бібліотеку та зробити її привабливішою для молоді. Втім, цей пункт не є пріоритетним. Зараз інтер'єр бібліотеки досить охайний. Можна підсилити його влаштуванням зрозумілої навігаційної системи, а умеблювання по можливості оновлювати згодом. Тож в першу чергу рекомендуємо фокусуватися на функціях на які є запит від користувачів бібліотеки та мешканців міста, пріоритетно закуповуючи обладнання та техніку для нових активностей.

Громадський простір перед будівлею бібліотеки

Простір перед входом у будівлю бібліотеки та довкола неї може не лише підсилити бібліотеку та розширити її функціонал, а також стане важливою точкою для всього міста.

Проект громадського простору варто розробляти на основі попередньої аналітичної роботи, зокрема аналізу міста та простору бібліотеки в контексті міста та з вивченням запиту користувача (відвідувачів бібліотеки та мешканців міста).

На фото показано приклади організації вуличного простору з використанням недорогих матеріалів

Джерела фото

- https://texty.org.ua/articles/62355/Pravo_na_misto_Kyjanam_katastrofichno_ne_vystachaje-62355/

- <https://rubryka.com/article/rozkachaj-svoje-misto-10-prykladiv-taktychnogo-urbanizmu/>

- Фото надане авторами рекомендацій.

Одним з можливих варіантів роботи з простором може бути підхід поступового тактичного освоєння простору бюджетними методами. У такому варіанті варто залучати громадськість до напрацювання рішень, а також до подальшого облаштування проміжкових рішень (спільно з громадою маркувати простір, висаджувати рослини, майструвати вуличні меблі тощо). Такий метод в урбаністиці носить назву "тактичний урбанізм". Основним впливом такого методу є розбудова спільноти і відчуття користувачем відповідальності за простір, оскільки це залучає громаду до спільної роботи над тим, чим вони самі користуватимуться.

Облаштування простору тактичним методом не потребує значних коштів на перших етапах і допомагає швидко перевірити запит користувача до того як розпочинати капітальну реконструкцію ділянки. Процес користування тимчасовим простором може тривати декілька років до повномасштабної реконструкції. В процесі можна переставляти вуличні меблі, випробовуючи таким чином найбільш бажане для користувачів планування простору, доробляти те, на що в процесі використання з'явився додатковий запит. Періодично можна робити опитування користувачів щодо того чи подобається їм простір і що б у ньому вони хотіли змінити чи додати.

Як це може виглядати:

- Збираємо громаду на обговорення простору, збираємо ідеї, формуємо рішення разом;
- Закупляємо матеріали для облаштування простору (деревина, фарба, рослини тощо);
- Забезпечуємо необхідні інструменти для роботи (можна орендувати або сформувавати запит до громади хто б міг позичити потрібний інструмент на декілька днів);
- Робимо толоку і спільно з громадою майструємо вуличні меблі, висаджуємо рослини.

Для зворотнього зв'язку, уточнень, запитань, пропозицій
щодо подальшої співпраці просимо контактувати через
електронну пошту **rubbercity@gmail.com**

2023